

Фаннинг умумий тушунчаси  
ва тарихи.

- Республикамиз мустақилликка эришгач, соғлом авлодни тарбиялаб ўстириш учун алоҳида аҳамият берилмоқда. Ёш авлоднинг ва умуман табиатнинг жонли қисмининг соғлом ўсиши табиатнинг жонсиз қисмини ташкил қилган ер, сув ва ҳавонинг тозалигига боғлиқдир.

- Шу сабабли Республикамиз президенти Ш Мирзиев экологик мұхитни соғломлаштиришга ва Орол денгизи муаммосига алоҳида эътибор бермоқдалар.

- Табиатни мухофаза қилиш тұғрисида 1992 йил 9 декабрда Үзбекистон Республикаси Қонуни тасдиқланды. Олим, мутахассис ва сиёсий арбобларни экология ва соғломлаштириш муаммоларига жалб этиш, шунингдек, халқнинг экологик билимини ошириш мақсадида 1992 йилда

- **Халқаро ЭКОСАН Жамғармаси ташкил этилди.** Республикаизда кейинги беш йил ичидә табиатни мухофазалаш, Орол денгизи, экологик таълим ва тарбия муаммоларига бағишиланган халқаро ва республика илмий-услубий кенгашлари бўлиб ўтди; натижада экологик назорат кучайтирилиб, замонавий технология ва ишлаб чиқариш усулларига ўтиш ҳисобига чиқиндилар миқдорининг камайиши кузатилмоқда.

- Экология, фани ниҳоятда күп тармоқлидир, масалан, биоэкология, гидрометиознология, саноат экологияси ва ҳоказо. Экологиянинг барча соҳа тармоқларини фақат битта соҳа мутахассиси ўзлашгириб олиши қийин.

- «Экология» грекча сүз бўлиб, яшаш жойи ва муҳит ҳақидаги фан маъносини англатади.

- Табийй мухитни муҳофазалашда инсон фаолияти таъсиридаги Ер қобиғининг устки қисмини ташкил этган тоғ жинсларини,



- тупроқларни ва ер ости сувларини заарли моддалар билан ифлосланишидан, ер сатҳи тузилишининг ўзгаришидан, сурилма, чўкиш, сел, тупроқ эрозияси ёки шўрланиш, ботқокланиш,

# тупрок эрозияси



- ер қимирлаш каби салбий жараёнлардан сақлаш, чора-тадбирлар белгилаш, ҳамда ер ости қазилма бойликларидан омилкорлик билан фойдаланиш табиий мұхитни мұхофазалашнинг геоэкологик асослари ҳисобланади.